

Noslēgusies projekta “Vai Ventspils misāle?” pirmā kārtā Ventspils muzejs iepazīstina ar VKKF atbalstītā projekta rezultātiem

Foto autors Ventspils hronikas arhīvs

Ventspils muzejā Livonijas ordeņa pilī atrodas vecākā saglabājusies sakrālā telpa Kurzemē – kapela, kurā pabijušas trīs konfesijas, katrai atstājot arī vizuālas pēdas telpā – šeit redzami katoļiem raksturīgie iesvētīšanas krusti, Bizantijas baznīcu gleznojumu fragmenti un luterticīgās Kurzemes un Zemgales hercogistes laika tēlnieku Sefrensu darinātais altāris. Kapelā atrodas pozitīvs un pianola, šeit ir teicama akustika, kas tiek ieskandēta Ventspils muzeja Viduslaiku dziedājumos un ir pievilcīga kameramūzikas koncertu norises vieta.

Lai popularizētu muzeju arī kā vietu, kurā var izzināt mūzikas vēsturi, Ventspils muzejs sadarbībā ar biedrību Musica Humana un pieaicinātajiem pētniekiem – restauratorēm Rudīti Kalniņu un Indru Tuņu, ideju vēsturnieku Miku Soloveju un pētnieku Andri Amoliņu veicis kāda nejauši atklāta dokumenta izpēti. Dokumentu atklāja Ventspils muzeja vadošais pētnieks Dr.hist. Armands Vijups, iepazīstoties ar Ventspils “birģeru runas” jeb burspraken 1542. gada norakstu, kura iesējuma vāku daļā bija izmantotas senāka materiāla lapas, ko pēc pirmreizējas apskates Dr.hist. Andris Levāns definēja kā misāles (Romas katoļu baznīcas garīdznieku Baznīcas gada cikla liturģiskie teksti) pierakstu (14.-15.gs.).

Projektā “Vai Ventspils misāle?” bija plānots precizēt teksta vecumu, iespējamo piederību (Ventspilij vai citai vietai), teksta saturu un veikt nošu pieraksta atšifrējumu. Liecības par kapelas katoļu posmu saglabājušās minimāli, līdz ar to projekts ir nozīmīgs gan Ventspils pilsētas, gan pils un tās kapelas senākās vēstures izpētē. Projekta pirmās kārtas rezultātā ir izveidots vispārināts misāles apraksts no saturiskā viedokļa, kā arī algoritms viduslaiku dokumentu vecuma noteikšanai. Salīdzinot iespējamo Ventspils misāli ar Rīgas misāli un Romas misāles vēlo viduslaiku versijām, kā arī Vācu ordeņa misālēm, lielākā līdzība konstatēta ar ordeņa misāli.

Veikta nošu transkribēšana mūsdienu nošu pierakstā, kas ļauj turpināt projekta nākamo kārtu – materiāla atskaņojumu un arī ieskaņojumu topošajā pils ekspozīcijas modernizācijas projektā. Ar pētnieku veikto darbu iespējams iepazīties Ventspils muzeja vietnē, sadaļā “Citi projekti”, šeit:

- Misāles vispārīgs raksturojums
- Viduslaiku misāles materiālu izpētes/ vecuma noteikšanas algoritms |
- Notis
- Notis
- Provizoriski secinājumi un virzieni turpmākajam darbam
- Rudītes Kalniņas secinājumi

